

Žaluji – Pankrácká kalvárie

Knihu napsal po osvobození vězeň gestapa „Karel“, který chtěl i nadále zůstat v anonymitě. Ve věznici v Praze na Pankráci vytvořil síť spolupracovníků, umožňující písemný styk vězňů mezi sebou i s jejich rodinami a zejména pomoc a podporu odsouzených k smrti.

V roce 1992 uveřejnili v Žamberských listech manželé Pírkovi seriál článků ze vzpomínek řezníka Janoucha z České Rybné o zatýkání, věznění a odsouzení řezníků okresu Žamberk. Tento seriál doplňuji dvěma výňatky z knihy Žaluji.

V pátek 17. září 1943 autor zapsal: „16. IX. 1943 byla popravena žamberecká parta řezníků, umírali statečně a celé odpoledne zpívali. Když začali popravovat, doprovázeli ostatní z cel své kamarády hymnou Kde domov můj, procítěně a pevně. Bylo popraveno celkem 19 mužů a 1 žena. Barbora Lipenská, stařenka 61letá. Dále: Jan Lipenský (muž staré paní Lipenské, nar. roku 1873, tedy sedmdesátiletý), Karel Židek a Stanislav Blažek. Hospodářské delikty. Potom dva pro poslech radia: Miroslav Zajíc a Jaroslav Vítvar. Dva další pro sabotáž: Kamil Polívka a Antonín Knotek. A ještě jedna parta s hospodářským deliktem: František Ambrož, Josef Vitásek, Jaromír Soldán, Leo Andziol a Josef Jurný. Pak ještě Albín Rozehnal z Hrabůvky, Zika Alois, Vejmelka Josef, Grygar Jaroslav, Pálka Viktor, Kadaňka František a Šmídek Karel doplnili stav popravených toho dne.“

A ve středu 20. prosince 1944: „Dnes tedy, jak bylo včera ohlášeno, odpoledne voda netekla, chodbaři všech oddělení musili natočit již dopoledne do všech nádob do zásoby. Hlavně na sekyrárně musili chodbaři připravit větší zásobu vody, aby bylo možno splachovati krev českých lidí, neboť – dnes se bude opět popravovat.“

Pozdní odpoledne, došel seznam popravených: celkem 24 osob, z toho 2 ženy.

Jaroslav Mitvalský – hospodářský delikt, . . .

Za čtyři dny bude Štědrý den.”

Na závěr dodávám, že ke shánění knihy mne přivedla dcera popraveného Mitvalského. Soudní spisy jejího otce a dalšího popraveného Karla Krulichy se nedochovaly. Ze vzpomínek pana Janoucha také vyplývá další zajímavost: útrapy pankrácké věznice okusili dva občané Žamberka stejného jména – Jaroslav Mitvalský! Popraven byl syn Karla Mitvalského, bývalého předsedy Společnosti řezníků a uzenářů okresu Žamberk. Karel Mitvalský a oba Jaroslavové (nebyli příbuzní) byli zatčeni 12. prosince 1943.

Pavel Svědihro

Žamberské listy č. 7/2012 ze 16. dubna 2012